

# Kotoutumisohjelma

Kokemäen hyvinvointisuunnitelman täydentävä osa

# Sisällys

|       |                                                                                                                                                                                                       |    |
|-------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----|
| 1     | Johdanto .....                                                                                                                                                                                        | 4  |
| 2     | Kokemäen kaupunki, kotoutuminen /intergration yhteystiedot .....                                                                                                                                      | 5  |
| 3     | Kokemäen kaupungin kotoutumisen työryhmä .....                                                                                                                                                        | 5  |
| 4     | Kotoutumisohjelman laadinnan prosessi ja seuranta .....                                                                                                                                               | 5  |
| 4.1   | Esiselvitys ja tarpeiden kartoitus .....                                                                                                                                                              | 6  |
| 5     | Viestintäprosessin suunnittelu ja toteutus .....                                                                                                                                                      | 6  |
| 6     | Kotoutumisohjelma .....                                                                                                                                                                               | 7  |
| 7     | Osaamisen ja kotoutumisen palvelutarpeen arviointi ja monialaisen osaamisen ja kotoutumisen palvelutarpeen arviointi (KotoL 14 ja 15 §) .....                                                         | 8  |
| 7.1   | Kuvaus palveluista .....                                                                                                                                                                              | 8  |
| 7.1.1 | Työikäiset maahanmuuttajat .....                                                                                                                                                                      | 8  |
| 7.1.2 | Nuoret maahanmuuttajat .....                                                                                                                                                                          | 8  |
| 7.1.3 | Lapsiperheet .....                                                                                                                                                                                    | 9  |
| 7.1.4 | Turvapaikanhakijat ja pakolaiset .....                                                                                                                                                                | 9  |
| 7.2   | Kuntaan ohjaaminen ja kotoutumisen edistäminen .....                                                                                                                                                  | 10 |
| 8     | Osaamisen ja kotoutumisen ja monialaisen osaamisen ja kotoutumisen palvelutarpeen arvioinnin pohjalta laadittava kotoutumissuunnitelma tai monialainen kotoutumissuunnitelma (KotoL 16 ja 17 §) ..... | 10 |
| 8.1   | Kuvaus palveluista .....                                                                                                                                                                              | 10 |
| 8.1.1 | Työikäiset maahanmuuttajat .....                                                                                                                                                                      | 10 |
| 8.1.2 | Nuoret maahanmuuttajat .....                                                                                                                                                                          | 11 |
| 8.1.3 | Lapsiperheet .....                                                                                                                                                                                    | 11 |
| 8.1.4 | Turvapaikanhakijat ja pakolaiset .....                                                                                                                                                                | 12 |
| 9     | Maahanmuuttajille suunnatut palvelut .....                                                                                                                                                            | 12 |
| 10    | Miten maahanmuuttaja löytää nämä palvelut .....                                                                                                                                                       | 13 |
| 11    | Miten ohjaus näihin palveluihin tapahtuu? .....                                                                                                                                                       | 13 |
| 12    | Monikielinen yhteiskuntaorientaatio (KotoL 25§) .....                                                                                                                                                 | 14 |
| 13    | Kotoutumiskoulutus (KotoL 26 ja 27 §) .....                                                                                                                                                           | 15 |
| 14    | Kunnan rooli asumisen järjestämisessä .....                                                                                                                                                           | 15 |
| 15    | Muut kunnan järjestämisvastuulla olevat palvelut kotoutumisen edistämiseksi .....                                                                                                                     | 15 |

|                                                                   |    |
|-------------------------------------------------------------------|----|
| 15.1 Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen .....                  | 16 |
| 15.2 Virtaamo-Kokemäki .....                                      | 16 |
| 15.2.1 Pannu Kuumana.....                                         | 16 |
| 15.2.2 Nuorisopalvelut .....                                      | 16 |
| 15.2.3 Etsivä nuorisotyö.....                                     | 16 |
| 15.2.4 Koulunuorisotyö .....                                      | 16 |
| 15.3 Liikuntapalvelut .....                                       | 16 |
| 15.4 Varhaiskasvatus ja esiopetus .....                           | 17 |
| 15.5 Perusopetus .....                                            | 17 |
| 15.6 Toinen aste ja tutkintokoulutukseen valmentava koulutus..... | 17 |
| 16 Vastuutaulukko.....                                            | 17 |
| 17 Pakolaisten kuntiin saapuminen .....                           | 18 |
| 18 Käsitteitä .....                                               | 18 |
| 19 Käsitelty ja hyväksytty.....                                   | 20 |

# 1 Johdanto

Uudistuva kotoutumislaki tuli voimaan 1.1.2025, jolloin päävastuu kotoutumisesta siirtyi kunnille. Kunnan on kotoutumislain mukaan laadittava kotoutumishjelma, jonka tarkoitus on edistää kotoutumista ja monialaista yhteistyötä.

Kaupungilla on kotoutumislain 45 §:n mukaisesti yleis- ja yhteensovittamisvastuu maahanmuuttajien ja kotoutuja-asiakkaiden kotoutumisen edistämisen ja hyvien väestösuhteiden suunnittelusta ja kehittämisestä paikallistasolla. Kotoutumisen edistämistä on kehitettävä monialaisena yhteistyönä. Suunnittelussa on otettava huomioon kotoutumisen edistämisen valtakunnalliset tavoitteet ja työllisyyden edistämisen valtakunnalliset tavoitteet kotoutuja-asiakkaiden osalta.

Kotoutumishjelma hyväksytään kaupungin elinvoima- ja hyvinvointilautakunnassa. Kotoutumishjelma menee tiedoksi kaupunginhallitukseen ja kaupunginvaltuustoon. Kotoutumishjelma on keskeinen väline, jolla voidaan vaikuttaa kotoutumisen edistämisen sisältöön.

Kaupunki vastaa kotoutumishjelman tekemisestä ja yhteistyön käynnistämisestä. Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen (ELY-keskus), TE-toimiston, hyvinvointialueen, Kansaneläkelaitoksen (Kela) ja muiden kaupungin alueella toimivien viranomaisten on osallistuttava oman toimialansa osalta ohjelman laadintaan, toteutukseen ja seurantaan.

Kotoutumishjelma ei ole staattinen asiakirja, vaan sitä kehitetään jatkuvasti saatujen palautteiden ja muuttuvien tarpeiden pohjalta. Kokemäki järjestää palautetilaisuuksia tarpeen mukaan sekä maahanmuuttajille että palveluntarjoajille, jotta ohjelma pysyy ajankohtaisena ja vastaa asukkaiden tarpeisiin.

Kokemäen kaupungin kotoutumishjelman laadintaprosessi on siten huolellisesti vaiheistettu ja nojaa monikanavaiseen viestintään, mikä tukee laajaa osallistumista ja läpinäkyvyyttä sekä parantaa ohjelman toteutuksen onnistumista.

ELY-keskus valvoo kotoutumislain 55 §:n mukaisesti alueellaan kotoutumisen edistämistä koskevien palveluiden saatavuutta, laatua ja vaikuttavuutta muiden kuin työnhakijaksi rekisteröityneiden kotoutuja-asiakkaiden osalta.

## 2 Kokemäen kaupunki, kotoutuminen /integration yhteystiedot

postiosoite.....PL 27, 32801 Kokemäki  
käyntiosoite.....Tulkkilantie 2, 32800 Kokemäki  
sähköposti.....integration(a)kokemaki.fi  
puhelin.....040 488 6103

## 3 Kokemäen kaupungin kotoutumisen työryhmä

Kokemäen kaupunki on nimennyt maahanmuuton ja kotoutumisen edistämisen suunnittelun ja toimeenpanon kehittämistä sekä hyvien väestösuhteiden edistämistä varten paikallistason työryhmän.

Rehtori Mervi Ala-Kleemola.....040 488 6160  
Hyvinvointipäällikkö Sanni Kankaanpää.....040 488 6172  
Varhaiskasvatuspäällikkö Tarja Kannisto.....040 488 6227  
Kaupunginjohtaja Teemu Nieminen.....040 488 6100  
Vs Nuorisotyöntekijä Niina Mäkipvirta.....040 488 6291  
Rehtori Juha-Pekka Pihlman.....040 487 7104  
Kotoutumistyön koordinaattori Hannu Pruuki.....040 488 6234  
Hallintojohtaja Katja Törrönen.....040 488 6101  
Apulaisrehtori Noora Vesterinen.....040 488 6146  
Sivistysjohtaja Päivi Vuori.....040 488 6148  
Työvalmentaja Kari Ylinen.....040 488 3965

sähköposti: etunimi.sukunimi(a)kokemaki.fi

## 4 Kotoutumisohjelman laadinnan prosessi ja seuranta

Kokemäen kaupungin kotoutumisohjelman laadintaprosessi perustuu huolelliseen suunnitteluun, osallistavaan työskentelyyn ja selkeään viestintään. Kotoutumisohjelma on tärkeä asiakirja, jonka avulla kaupunki pyrkii tukemaan uusien asukkaiden, erityisesti maahanmuuttajataustaisten, sopeutumista paikalliseen yhteisöön ja suomalaisen yhteiskunnan toimintatapoihin.

Seuraavassa on yleiskuvaus Kokemäen kotoutumishjelman laadintaprosessin vaiheista sekä viestinnästä.

## 4.1 Esiselvitys ja tarpeiden kartoitus

Ennen varsinaisen ohjelman laatimista tehtiin esiselvitys, jossa kartoitettiin alueen nykyinen maahanmuuttajatilanne ja kotoutumisen haasteet sekä voimassa oleva lainsäädäntö. Tähän vaiheeseen kuului

- Kokemäen kaupungin kotoutumistoimien nykytilan arviointi
- Tilastotietojen ja muiden taustatietojen analysointi.
- Maahanmuuttajien ja heidän kanssaan työskentelevien paikallisten toimijoiden (esim. koulujen, sosiaali- ja terveyspalveluiden, järjestöjen) kokemusten ja tarpeiden kerääminen.

## 5 Viestintäprosessin suunnittelu ja toteutus

Kotoutumishjelman viestintä on keskeinen osa sen onnistumista. Viestinnän suunnittelu kattaa useita vaiheita ja kanavia:

- **Viestintä maahanmuuttajille:** Ohjelman valmistuttua viestitään selkeästi eri kielillä ja helposti ymmärrettävässä muodossa, jotta tieto ohjelman toimenpiteistä ja palveluista tavoittaa kaikki kohderyhmät. Tähän käytetään erilaisia kanavia, kuten kaupungin verkkosivut, infotilaisuudet ja paikalliset yhdistykset. Lisäksi viestinnässä tehdään yhteistyötä Porin kaupungin International Housen kanssa.
- **Viestintä kaupungin henkilöstölle ja sidosryhmille:** On tärkeää, että kaikki kaupunkiorganisaation työntekijät ja yhteistyötahot tietävät ohjelmasta ja sen sisällöstä, jotta he voivat toteuttaa toimenpiteitä omassa työssään. Sisäinen viestintä hoidetaan usein kaupungin intranetissä, sähköpostitse ja osastokokouksissa.
- **Yleisöviestintä:** Laajempi viestintä ohjelman valmistumisesta tapahtuu kaupungin verkkosivuilla, paikallislehdissä ja sosiaalisen median kanavissa, mikä lisää suunnitelman tunnettuutta ja houkuttelee uusia yhteistyökumppaneita.

## 6 Kotoutumisohjelma

1.1.2025 voimaan tullessa laissa (Laki kotoutumisen edistämisestä 681/2023 jäljempänä kotoutumislaki) säädetään kunnan kotoutumisohjelmasta. Kotoutumisohjelma on kunnan järjestämä kotoutumisen alkuvaiheen palvelukokonaisuus, jonka vähimmäissisällöistä säädetään kotoutumislain 13 §:ssä. Kotoutumisohjelman tulee sisältää ainakin:

- osaamisen ja kotoutumisen palvelutarpeen arviointi tai monialainen osaamisen ja kotoutumisen palvelutarpeen arviointi
- edellisen pohjalta laadittava kotoutumissuunnitelma sekä sen monialainen versio
- monikielinen yhteiskuntaorientaatio
- kotoutumiskoulutus ja siihen sisältyvä kielitaidon päättötestaus
- muuta koulutusta ja palveluita, jotka edistävät suomen ja ruotsin kielen osaamista, luku- ja kirjoitustaitoa, yhteiskunta- ja työelämävalmiuksia sekä työllistymistä ja yrittäjyyttä
- kotoutumisohjelman aikaista ohjausta ja neuvontaa

Kotoutumisohjelman sisältämät palvelut tukevat arjen kansalaistaitoja sekä osallistumista järjestötoimintaan ja muuhun yhteiskunnalliseen toimintaan. Kaupunki vastaa kotoutumislain 45 §:n mukaisesti maahanmuuttajien ja kotoutuja-asiakkaiden kotoutumisen edistämisen suunnittelusta, kehittämisestä ja seurannasta paikallistasolla. Kaupunki kehittää monialaista yhteistyötä kotoutumisen edistämiseksi ja huolehtii kaupungin palveluiden yhteensovittamisesta hyvinvointialueen järjestämisvastuulla olevien palveluiden kanssa.

Laki kotoutumisen edistämisestä <https://www.finlex.fi/fi/laki/alkup/2023/20230681>

Laki kotoutumisen edistämisestä annetun lain muuttamisesta  
<https://www.finlex.fi/fi/laki/alkup/2024/20241100>

## **7 Osaamisen ja kotoutumisen palvelutarpeen arviointi ja monialaisen osaamisen ja kotoutumisen palvelutarpeen arviointi (KotoL 14 ja 15 §)**

### **7.1 Kuvaus palveluista**

Palvelutarpeen arvioinnin kohderyhmiä ovat mm.:

- **Työikäiset maahanmuuttajat**
- **Nuoret maahanmuuttajat**
- **Lapsiperheet**
- **Turvapaikanhakijat ja pakolaiset**

Jokaisella kohderyhmällä on omia erityistarpeitaan, jotka tulee huomioida. Monialainen yhteistyö mahdollistaa kokonaisvaltaisen lähestymistavan, jossa yksilölliset tarpeet ja tavoitteet voidaan määritellä tarkemmin.

#### **7.1.1 Työikäiset maahanmuuttajat**

Vastuutahot:

- Satakunnan työllisyysalue: Vastaa työllisyyden tukemisesta, työharjoittelusta ja koulutukseen ohjauksesta.
- Satakunnan hyvinvointialue: Tarjoavat sosiaali- ja terveystalvveluita
- Kokemäen kaupunki ja Porin kaupunki: kotoutumisen tukitoimia.

Palvelut:

- Suomen ja muun kielen koulutukset
- Ammatillisen osaamisen kartoitukset
- Työllistymistä edistävät palvelut, kuten ohjaus koulutuksiin ja työkokeiluihin

#### **7.1.2 Nuoret maahanmuuttajat**

Vastuutahot:



- Koulut ja oppilaitokset: Vastuu peruskoulutuksesta ja mahdollisesta suomen kielen opetuksesta.
- Nuorisopalvelut: Tukevat vapaa-ajan toimintaa ja sosiaalista integroitumista.
- Hyvinvointialueet: Tarjoavat mielenterveyspalveluja ja sosiaalipalveluja.

Palvelut:

- Koulunkäynnin tukeminen ja kielenopetus
- Ammatinvalinnan ohjaus ja opintopolkujen suunnittelu

### **7.1.3 Lapsiperheet**

Vastuutahot:

- Varhaiskasvatuspalvelut: Tukevat lapsen suomen/ruotsin kielen oppimista ja kehitystä.
- Sosiaali- ja perhepalvelut: Tarjoavat tukea lapsiperheille kotoutumiseen ja vanhemmuuden tueksi. Satakunnan hyvinvointialue – kohtaamispaikat, Suvituulen perhekeskus.

Palvelut:

- Perheille suunnatut tukipalvelut ja kielenopetus vanhemmille
- Neuvola- ja perheneuvolapalvelut
- Selvitettävä mahdolliset yhdistyskumppanit

### **7.1.4 Turvapaikanhakijat ja pakolaiset**

Vastuutahot:

- Maahanmuuttovirasto (Migri): Vastaa vastaanottopalveluista ja maahanmuuttajien ohjauksesta kunnallisiin palveluihin.
- Kokemäen kaupunki: Toteuttaa pakolaisten kotoutumista tukevia palveluita, kuten kielikoulutusta ja työelämätaitojen kehittämistä.

Palvelut:

- Perustarpeisiin liittyvät palvelut, kuten asuminen, terveydenhuolto ja kielenopetus
- Psykososiaalisen tuen tarjoaminen traumaattisista kokemuksista toipumiseen
- SPR yhteistyö

## **7.2 Kuntaan ohjaaminen ja kotoutumisen edistäminen**

Porin kaupungin kanssa tehty sopimus kuntaan ohjaamisesta ja kotoutumisen edistämisestä. Palvelutarpeen arviointi tehdään sopimuksen mukaisesti Kokemäen kaupungin toimipisteessä.

# **8 Osaamisen ja kotoutumisen ja monialaisen osaamisen ja kotoutumisen palvelutarpeen arvioinnin pohjalta laadittava kotoutumissuunnitelma tai monialainen kotoutumissuunnitelma (KotoL 16 ja 17 §)**

## **8.1 Kuvaus palveluista**

Palvelutarpeen arvioinnin kohderyhmiä ovat mm.:

- Työikäiset maahanmuuttajat
- Nuoret maahanmuuttajat
- Lapsiperheet
- Turvapaikanhakijat ja pakolaiset

Jokaisella kohderyhmällä on omia erityistarpeitaan, jotka tulee huomioida. Monialainen yhteistyö mahdollistaa kokonaisvaltaisen lähestymistavan, jossa yksilölliset tarpeet ja tavoitteet voidaan määritellä tarkemmin.

### **8.1.1 Työikäiset maahanmuuttajat**

Vastuutahot:

- Satakunnan työllisyysalue: Vastaa työllisyyden tukemisesta, työharjoittelusta ja koulutukseen ohjauksesta.
- Satakunnan hyvinvointialue: Tarjoavat sosiaali- ja terveystalvueluita

- Kokemäen kaupunki ja Porin kaupunki: kotoutumisen tukitoimia.

Palvelut:

- Suomen ja muun kielen koulutukset
- Ammatillisen osaamisen kartoitukset
- Työllistymistä edistävät palvelut, kuten ohjaus koulutuksiin ja työkokeiluihin
- Monikielinen yhteiskuntaorientaatiokurssi, jossa maahanmuuttaja saa tietoa suomalaisesta yhteiskunnasta omalla äidinkielellään tai muulla hyvin osaamallaan kielellä.

## 8.1.2 Nuoret maahanmuuttajat

Vastuutahot:

- Koulut ja oppilaitokset: Vastuu peruskoulutuksesta ja mahdollisesta kielenopetuksesta.
- Nuorisopalvelut: Tukevat vapaa-ajan toimintaa ja sosiaalista integroitumista.
- Hyvinvointialueet: Tarjoavat mielenterveyspalveluja ja sosiaalipalveluja.

Palvelut:

- Koulunkäynnin tukeminen ja kielenopetus
- Ammatinvalinnan ohjaus ja opintopolkujen suunnittelu

## 8.1.3 Lapsiperheet

Vastuutahot:

- Varhaiskasvatuspalvelut: Tukevat lapsen suomen/ruotsin kielen oppimista ja kehitystä.
- Sosiaali- ja perhepalvelut: Tarjoavat tukea lapsiperheille kotoutumiseen ja vanhemmuuden tueksi. Satakunnan hyvinvointialue – kohtaamispaikat, Suvituulen perhekeskus.

Palvelut:

- Perheille suunnatut tukipalvelut ja kielenopetus vanhemmille
- Neuvola- ja perheneuvolapalvelut
- Selvitettävä mahdolliset yhdistyskumppanit

## 8.1.4 Turvapaikanhakijat ja pakolaiset

Vastuutahot:

- Maahanmuuttovirasto (Migri): Vastaa vastaanottopalveluista ja maahanmuuttajien ohjauksesta kunnallisiin palveluihin.
- Kaupunki: Toteuttavat pakolaisten kotoutumista tukevia palveluita, kuten kielikoulutusta ja työelämätaitojen kehittämistä.

Palvelut:

- Perustarpeisiin liittyvät palvelut, kuten asuminen, terveydenhuolto ja kielenopetus
- Psykososiaalisen tuen tarjoaminen traumaattisista kokemuksista toipumiseen
- SPR yhteistyö

# 9 Maahanmuuttajille suunnatut palvelut

Maahanmuuttajille suunnatut palvelut sisältävät monipuolisia tukimuotoja, joiden tavoitteena on helpottaa kotoutumista ja sopeutumista uuteen yhteiskuntaan. Näitä palveluja ovat esimerkiksi:

- **Kotoutumispalvelut:**
  - **Kotoutumissuunnitelma:** Porin kaupungin kanssa on tehty sopimus ohjaus- ja neuvontapalveluista (Liite: Yhteistyösopimus 1.11.2024). Kotoutumissuunnitelma tehdään yhteistyössä TE-toimiston tai Kokemäen kaupungin kanssa. Suunnitelma sisältää yksilöllisiä toimenpiteitä, kuten kielikoulutusta ja työllistymistä tukevia toimia.
  - **Kielikurssit:** Suomi tai ruotsi toisena kielenä (S2) -kurseja tarjotaan yleensä oppilaitosten, TE-toimistojen tai vapaan sivistystyön järjestäjien kautta.
- **Työllistymispalvelut:**
  - TE-toimistojen tarjoamat työllistymiskoulutukset, työharjoittelu ja työnvälityspalvelut.
  - Ohjaus ammatilliseen koulutukseen tai korkeakouluopintoihin.
- **Sosiaalipalvelut ja terveydenhuolto:**
  - Terveydenhuollon palvelut, kuten terveystarkastukset ja mielenterveystuki, erityisesti maahanmuuttajataustaisille.

- Sosiaalipalvelut, kuten toimeentulotuki ja asumisen neuvonta.
- **Kulttuuri- ja vapaa-ajan palvelut:**
  - Paikalliset järjestöt ja yhdistykset tarjoavat usein mahdollisuuksia osallistua yhteisöllisiin tapahtumiin ja harrastuksiin.

## 10 Miten maahanmuuttaja löytää nämä palvelut

- **TE-toimisto ja kaupungin kotoutumispalvelut:**
  - Ensimmäinen kontakti maahanmuuttajan kohdalla on usein TE-toimisto, joka kartoittaa henkilön tilanteen ja tarpeet.
  - Kaupungin kotoutumistyöryhmä/kotoutumistyön koordinaattori auttaa paikallisten palveluiden löytämisessä yksilöllisesti. Koordinaattorin yhteystiedot löytyvät kaupungin verkkosivuilta. Verkkosivuilta on saatavissa tietoa koordinaattorin tehtävistä ja maahan muuttaneille suunnatuista palveluista.
- **Verkkosivustot ja sovellukset:**
  - **InfoFinland** ja **Suomi.fi**: Tarjoavat kattavaa tietoa suomeksi, englanniksi ja monilla muilla kielillä.
  - International House Pori [www.internationalhouse.pori.fi](http://www.internationalhouse.pori.fi)
  - Kaupungin verkkosivut, joissa on tietoa kaupungin kotoutumispalveluista.
- **Järjestöt ja yhteisöt:**
  - Monikulttuurikeskukset ja esimerkiksi SPR, jotka järjestävät ryhmätoimintaa ja antavat neuvoja.
  - Uskonnolliset yhteisöt, jotka saattavat myös tarjota tukea ja ohjausta.

## 11 Miten ohjaus näihin palveluihin tapahtuu?

- **Ensikontakti:**
  - Kokemäen kaupunki ilmoittaa saamansa tiedot kansainvälistä suojelua saavista ja oleskeluluvan saajista kuntaan muuttajista Porin kaupungille

- TE-toimiston työntekijä arvioi maahanmuuttajan tilanteen. Non-työnhakijoiden kotoutumissuunnitelman ja palvelun tarpeenarvioinnin laatii International House Pori.
- Satakunnan hyvinvointialue järjestää terveystarkastuksen, jonka yhteydessä voidaan ohjata terveyspalveluihin.
- **Neuvonta ja seuranta:**
  - Porin kaupungin maahanmuuttokoordinaattorit, kotoutumisohjaajat ja Satakunnan hyvinvointialueen sosiaalityöntekijät tarjoavat henkilökohtaista neuvontaa.
  - Kaupungin kotoutumistyön koordinaattori tarjoaa neuvontaa yksilöllisesti.
  - Porin kaupunki järjestää Kokemäelle muuttavien vieraskielisten ja maahan muuttaneiden ohjauksen ja neuvonnan.
  - TE-toimiston asiantuntijat seuraavat kotoutumissuunnitelman toteutumista.
- **Järjestöjen tuki:**
  - Järjestöt toimivat usein matalan kynnyksen kohtaamispaikkoina, joissa voi kysyä apua ja saada ohjausta.
- **Kielikoulutukset ja kulttuuriorientaatio:**
  - Koulutukseen ohjaus tapahtuu TE-toimiston tai oppilaitosten kautta.

Näin eri tahot tekevät yhteistyötä varmistaakseen, että maahanmuuttajat löytävät tarvitsemansa palvelut ja voivat kotoutua sujuvasti uuteen ympäristöön.

## 12 Monikielinen yhteiskuntaorientaatio (Kotol 25§)

Monikielisen yhteiskuntaorientaation kohderyhmät ja vastuutahot vaihtelevat maahanmuuttajien ikä-, elämäntilanne- ja perhekohtaisten tarpeiden mukaan.

Elinvoima- ja hyvinvointilautakunta tekee asian suhteen yhteistyötä Porin kaupungin kanssa. Sopimukseen sisältyy tulkkaus ja omakielinen ohjaus (venäjä/dari/arabia).

Ei-työnhakijat ohjataan samoihin ryhmiin kuin työnhakija-asiakkaat.

Kotoutumislain lisäksi yhteiskuntaorientaatiosta on annettu valtioneuvoston asetus 24.10.2024. Yhteiskuntaorientaatio sisältää vähintään 70 tuntia opetusta ja itsenäistä opiskelua.

## **13 Kotoutumiskoulutus (KotoL 26 ja 27 §)**

Kunnassa kotoutumiskoulutus työnhakijana oleville kotoutujille toteutetaan Satakunnan työllisyysalueen ja kaupungin yhteistyössä. Koulutus koostuu suomen tai ruotsin kielen opetuksesta, yhteiskunta- ja työelämätaitojen koulutuksesta sekä työelämään tutustumisesta. Koulutukseen voivat kuulua myös työharjoittelut ja työkokeilut, jotka auttavat osallistujia siirtymään työmarkkinoille.

## **14 Kunnan rooli asumisen järjestämisessä**

Kunnan tehtävä on järjestää asunto erityisesti silloin, kun kotoutuja on pakolainen tai tarvitsee erityistä tukea, mutta muissa tapauksissa kunta tarjoaa lähinnä neuvontaa ja ohjausta.

Jos kotoutuja saapuu Suomeen pakolaisena, kunta, joka vastaanottaa pakolaisen, on velvollinen järjestämään asunnon osana kunnan ja valtion välistä vastaanottosopimusta. Kunnat saavat valtiolta korvauksia pakolaisten vastaanottoon liittyvistä kustannuksista, kuten asumisen järjestämisestä.

Mikäli kotoutuja kuuluu ryhmään, joka tarvitsee erityistä tukea (esim. haavoittuvassa asemassa olevat henkilöt), kunta voi olla vastuussa asunnon järjestämisestä.

Muussa tapauksessa kotoutujan oma vastuu korostuu esimerkiksi vuokra-asunnon löytämisessä, mutta kunnan velvollisuutena on tarjota neuvontaa ja tukea.

## **15 Muut kunnan järjestämisvastuulla olevat palvelut kotoutumisen edistämiseksi**

Kotoutumisohjelma voi lisäksi sisältää muita kunnan järjestämisvastuulla olevia kotoutuja-asiakkaiden työllisyyttä, yrittäjyyttä, työ- ja toimintakykyä, maahanmuuttajien hyvinvointia ja terveyttä tai kotoutumista edistäviä palveluita sekä järjestö-, yhdistys- tai yhteisötoimintaan tai muuhun yhteiskunnan tai kulttuuri- ja vapaa-ajan toimintaan tutustumista ja siihen osallistumista. Kuvaa tarvittaessa palvelun järjestämistä eri kohderyhmien osalta. Kuvaa tarvittaessa erikseen suomen- ja ruotsinkieliset palvelut.

## **15.1 Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen**

Kokemäellä hyte-palvelut keskittyvät maahanmuuttajien fyysisen, psyykkisen ja sosiaalisen hyvinvoinnin edistämiseen ja tukeen. Palveluiden tavoitteena on edistää osaltaan yhteiskuntaan integroitumista, lisätä osallisuutta.

## **15.2 Virtaamo-Kokemäki**

Virtaamo-Kokemäki keskittyy alle 30-vuotiaiden nuorten työllistymisen ja arjen hallinnan tukemiseen. Virtaamo koostuu työpajatoiminnasta ja nuorisotyöstä.

### **15.2.1 Pannu Kuumana**

Matalan kynnyksen palvelu, jossa tarjotaan monialaisesti neuvontaa, ohjausta ja palveluita, joiden tarkoituksena on edistää opiskelumahdollisuuksia, työllistymistä, toimintavalmiuksia ja hyvinvointia. Yhteispalvelussa voidaan tarjota hyvinvoinnin ja elämänhallinnan valmennusta.

### **15.2.2 Nuorisopalvelut**

Mahdollisuus osallistua nuorille järjestettävään monipuoliseen yhteisölliseen nuorisotoimintaan ja samalla tuetaan mahdollisuuksia oppia kieltä, kehittää sosiaalisia taitojaan ja tutustua muihin nuoriin.

### **15.2.3 Etsivä nuorisotyö**

Etsivän nuorisotyön tavoitteena on tavoittaa kotoutumisprosessissa haasteita kohtaavat nuoret, joilla ei ole koulutusta tai työtä ja ovat syrjäytymisvaarassa.

### **15.2.4 Koulunuorisotyö**

Tuetaan nuoren kotoutumista oppilaitosympäristössä, edistää ja tukee hyvinvointia ja yhteisöllisyyttä.

## **15.3 Liikuntapalvelut**

Liikuntapalveluiden avulla edistetään kotoutumista tarjoamalla osallistumismahdollisuuksia monipuolisiin liikuntaharrastuksiin.



## 15.4 Varhaiskasvatus ja esiopetus

Varhaiskasvatuspalveluihin kuuluvat päiväkotihoito, kotona tapahtuva perhepäivähoito, esiopetus sekä avoin varhaiskasvatus. Varhaiskasvatuspalveluihin haetaan joko täyttämällä hakemus internetin kautta tai olemalla suoraan yhteydessä varhaiskasvatuspäällikköön.

## 15.5 Perusopetus

Kokemäellä järjestetään perusopetusta tai valmistavaa opetusta mahdollisimman pian, kun selviää, että lapsi asuu kunnassa odottaen kansainvälistä suojelua tai muuten oleskelee siellä. Oppivelvollisuus koskee Suomessa asuvia lapsia. Maahanmuuttajat saavat opetusta yleisopetuksessa tuen tarpeen mukaan tai valmistavan opetuksen ryhmässä.

## 15.6 Toinen aste ja tutkintokoulutukseen valmentava koulutus

Perusopetuksen jälkeen nuori voi jatkaa opintojaan toisen asteen koulutuksessa Kokemäen lukiossa tai ammattitutkintoon johtavassa koulutuksessa, jota tarjoavat Kokemäellä Sataedu ja Sasky. Koulutukset ovat suomenkielisiä.

Kokemäen lukiossa toimii myös aikuislinja, joka on tarkoitettu yli 18-vuotiaille.

## 16 Vastuutaulukko

| <b>Palvelu/<br/>toimenpide:</b>                                | <b>Työnhakijoiden<br/>palvelut<br/>tuottava taho:</b>                     | <b>Muiden kotoutuja-<br/>asiakkaiden palvelut<br/>tuottava taho:</b> |
|----------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------|
| Osaamisen ja kotoutumisen palvelutarpeen arviointi             | Porin kaupunki<br>Satakunnan työllisyysalue                               | Porin kaupunki                                                       |
| Monialaisen osaamisen ja kotoutumisen palvelutarpeen arviointi | Satakunnan työllisyysalue<br>Porin kaupunki<br>Satakunnan hyvinvointialue | Porin kaupunki<br>Satakunnan hyvinvointialue                         |

|                                                    |                                                          |                                                          |
|----------------------------------------------------|----------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------|
| Kotoutumissuunnitelma                              | Satakunnan työllisyysalue                                | Porin kaupunki                                           |
| Monialainen kotoutumissuunnitelma                  | Satakunnan työllisyysalue<br>Satakunnan hyvinvointialue  | Porin kaupunki<br>Satakunnan hyvinvointialue             |
| Monikielinen yhteiskuntaorientaatio                | Satakunnan työllisyysalue                                | Porin kaupunki/Satakunnan työllisyysalue                 |
| Kunnan kotoutumishjelman seuranta ja päivittäminen | Kokemäen kaupunki<br>Elinvoima- ja hyvinvointilautakunta | Kokemäen kaupunki<br>Elinvoima- ja hyvinvointilautakunta |

## 17 Pakolaisten kuntiin saapuminen

Alla olevassa linkissä kuvataan yleisellä tasolla pakolaisten vastaanoton ja kuntiin siirtymisen vaiheita eri pakolaisryhmittäin. Prosessikuvauksien tavoitteena on lisätä tietoa pakolaisten vastaanotosta sekä tukea sujuvaa vastaanottoa ja monialaista yhteistyötä. Materiaalit ovat vuonna 2023 voimaan tulleen lainsäädännön mukaisia.

[https://kotoutuminen.fi/documents/56901608/195458276/TEM\\_pakolaisten+vastaanoton+prosessikaaviot\\_FIN.pdf/0fd6d67b-81c4-8565-9d5f-f6bfc96dd078/TEM\\_pakolaisten+vastaanoton+prosessikaaviot\\_FIN.pdf?t=1706258353577](https://kotoutuminen.fi/documents/56901608/195458276/TEM_pakolaisten+vastaanoton+prosessikaaviot_FIN.pdf/0fd6d67b-81c4-8565-9d5f-f6bfc96dd078/TEM_pakolaisten+vastaanoton+prosessikaaviot_FIN.pdf?t=1706258353577)

## 18 Käsitteitä

MAAHANMUUTTAJA on yleiskäsite kuvaamaan henkilöä, joka oleskelee maassa ja jonka oleskelu oikeus on rekisteröity. Henkilö, joka oleskelee maassa muulla kuin lyhytaikaista oleskelua varten myönnettyllä luvalla tai oikeudella. Koskee kaikkia valtioon muuttaneita henkilöitä, muuttoperusteesta riippumatta.

TURVAPAIKANHAKIJA on henkilö, joka pyytää suojaa ja oleskeluoikeutta vieraasta maasta. Hakijalla on oikeus oleskella vastaanottokeskuksessa hakemuksen käsittelyn ajan. Turvapaikan saadessaan turvapaikanhakija saa pakolaistasutuksen.

Turvapaikanhakija voi saada oleskeluluvan esimerkiksi humanitaarisin perustein tai suojelun tarpeen takia. Turvapaikanhakijat eivät ole kunnan kotoutumishjelman piirissä ennen oleskeluluvan saamista.

TILAPÄISTÄ SUOJELUA voidaan antaa kansainvälisen suojelun tarpeessa olevalle ulkomaalaiselle, jonka turvallinen paluu kotimaahansa tai pysyvään asuinmaahansa ei ole mahdollinen sen vuoksi, että maasta tai sen lähialueilta on tapahtunut joukkopako aseellisen selkkauksen tai muun väkivaltatilanteen taikka ympäristökatastrofin vuoksi. Tilapäisen suojelun antaminen edellyttää, että suojelun tarve voidaan arvioida lyhytaikaiseksi.

KIINTIÖPAKOLAINEN on henkilö, jolla on YK:n pakolaisasiain päävaltuutetun UNHCR:n myöntämä pakolaisen asema, ja hän saapuu maahan Suomen eduskunnan määrittelemän pakolaiskiintiön puitteissa. Kiintiöpakolaisten kuntiin ohjaamisesta vastaavat paikalliset ELY-keskukset. ELY-keskus neuvottelee ja sopii alueensa kuntien kanssa, kuinka monta pakolaista kukin kunta on sitoutunut ottamaan vastaan. Kiintiössä valitut pakolaiset eivät asu vastaanottokeskuksessa, vaan he muuttavat suoraan asumaan kuntaan.

PAKOLAINEN on henkilö, joka on paennut kotimaastaan, koska henkilöllä on perusteltu syy pelätä joutuvansa vainon kohteeksi omassa maassaan rotunsa, etnisen taustansa, uskontonsa, kansallisuutensa, yhteiskunnalliseen ryhmään kuulumisen tai poliittisen mielipiteensä vuoksi. Pakolaisaseman saa henkilö, jolle on myönnetty turvapaikka jostakin valtiosta tai hänellä on UNHCR:n myöntämä pakolaisasema.

KOTOUTUMISOHJELMA on kunnan suunnitelma, jolla edistetään kotoutumista ja monialaista yhteistyötä paikallistasolla. Ohjelman tulee sisältää suunnitelman tavoitteista, toimenpiteistä, voimavaroista sekä yhteistyöstä maahanmuuttajien kotoutumisessa sekä selvitys siitä, miten palvelut toteutetaan maahanmuuttajille soveltuvina.

KOTOUTUMINEN on yksilöllinen prosessi. Kotoutumisella tarkoitetaan maahanmuuttajan ja yhteiskunnan vuorovaikutteista kehitystä, jonka tavoitteena on antaa maahanmuuttajalle yhteiskunnassa ja työelämässä tarvittavia tietoja ja taitoja samalla kun tuetaan hänen mahdollisuuksiaan oman kielen ja kulttuurin ylläpitämiseen.

KOTOUTUMISSUUNNITELMA on yksilöllinen suunnitelma, jonka tavoitteena on edistää maahan muuttaneen kotoutumista ja tukea pääsyä yhteiskunnan yhdenvertaiseksi jäseneksi. Kotoutumissuunnitelman laatii kunta tai TE-keskus.

Pyydettyäessä myös hyvinvointialue voi osallistua alkukartoituksen ja kotoutumissuunnitelman laatimiseen.

## **19 Käsitelty ja hyväksytty**

Elinvoima – ja hyvinvointilautakunta xx.02.2025